

OBVESTILO
SINDIKALNIM ZAUPNICAM IN ZAUPNIKOM
V ZDRAVSTVENI NEGI

Spoštovane sindikalne zaupnice in zaupniki,

minister za zdravje Aleš Šabeder je v petek, dne 17. 5. 2019, podpisal soglasje k dokumentu **Poklicne kompetence in aktivnosti v dejavnosti zdravstvene nege**. S podpisom, ki simbolično sovpada s 100-letnico strokovnega delovanja medicinskih sester v Sloveniji, je bil narejen nov korak k dokončni implementaciji novele Zakona o zdravstveni dejavnosti (t.i. novela "ZZDej-K"), ki je bila v Državnem zboru RS sprejeta novembra 2017, v veljavo pa je stopila **decembra 2017**. Za novelo ZZDej-K in za sistemsko ureditev položaja srednjih medicinskih sester, ki delajo delo diplomiranih medicinskih sester, si je **KSS Pergam** skupaj s svojimi sindikati (**Sindikati v zdravstvu Slovenije Pergam, Sindikat Kliničnega centra Ljubljana in Sindikat medicinskih sester Florence**) prizadevala **10 let**. Z novelo bodo dokončno odpravljene krivice, storjene medicinskih sestram z neprimerno implementacijo Direktive 2005/36/ES ob vstopanju Slovenije v EU.

Za lažjo predstavo vam v nadaljevanju pojasnujemo, katere nadaljnje faze nas še čakajo, da bi bila novela ZZDej-K dokončno implementirana.

Novela ZZDej-K je stopila v veljavo dne **17. 12. 2017**. V svojem 38. členu je natančno določila časovnico in faze, z opravo katerih bo končana **več kot 10-letna negotovost zaposlitve srednjih medicinskih sester** (medicinskih sester, medicinskih tehnikov, zdravstvenih tehnikov, tehnikov zdravstvene nege), ki je bila posledica neprimerne implementacije direktive EU. Slovenija je namreč

direktivo implementirala v svoj pravni red tako, da so poklicnim aktivnostim in kompetencam medicinskih sester ustrezale le **diplomirane medicinske sestre**, status **srednjih medicinskih sester** pa je postal **neurejen**. Tak način je bil neprimeren, saj je običajno, da zakon, ki spreminja izobrazbeni pogoji za opravljanje določenih del, v prehodnih določbah uredi priznavanje ali pa vsaj način doseganja tega novega pogoja tistih delavcev, ki so **že zaposleni**.

PRVA FAZA

Kot prvo fazo je novela ZZDej-K določila, da *Razširjeni strokovni kolegij za zdravstveno nego* v sodelovanju z *Zbornico zdravstvene in babiške nege Slovenije* in ob soglasju *Ministrstva za zdravje* sprejme prenovljene **poklicne aktivnosti in kompetence v zdravstveni negi** najpozneje v **treh mesecih** od uveljavitve tega zakona. Rok za sprejem je bil torej do **17. 3. 2018** in je bil glede na pretekle izkušnje ambiciozno zastavljen. Ta korak je bil, kot navedeno v uvodu tega obvestila, dokončno narejen dne **17. 5. 2019**.

DRUGA FAZA

V drugi fazi morajo delodajalci (zavodi) v **dveh mesecih** od sprejetja prenovljenih poklicnih aktivnosti in kompetenc v zdravstveni negi, torej do **17. 7. 2019**, v aktih o sistemizaciji delovnih mest določiti delovna mesta **diplomiranih medicinskih sester** (DMS) in delovna mesta **tehnikov zdravstvene nege** (TZN).

Ker delovna mesta TZN še niso določena v kolektivnih pogodbah, se bodo za njih začasno uporabljali plačni razredi, ki trenutno veljajo za delovna mesta srednjih medicinskih sester (SMS).

TRETJA FAZA

V tretji, to je zadnji fazi, morajo delodajalci (zavodi) v **30 dneh** od sprejetja akta o sistemizaciji delovnih mest zaposlenim, ki izpolnjujejo pogoje, navedene v nadaljevanju, **ponuditi sklenitev pogodb o zaposlitvi** za delovno mesto **DMS**. Tistim, ki izpolnjujejo pogoje za to, pa morajo ponuditi tudi sklenitev **pogodb o izobraževanju ob delu**.

Pomembno: drugače kot pri prvi fazi, kjer prekoračitev roka ni bila zakonsko sankcionirana, pa novela ZZDej-K za prekoračitev rokov pri drugi in tretji fazi določa globo. Ta za delodajalca (zavod) znaša od 3.000 do 50.000 EUR, za odgovorno osebo pa od 300 do 5.000 EUR!

Novela ZZDej-K določa, katerim zaposlenim pripada nova **pogodba o zaposlitvi** in katerim poleg tega še **pogodba o izobraževanju ob delu**. Tako kot pri fazah imamo tudi tu **tri** skupine. Upoštevata se naslednja ključna trenutka:

- ali je oseba pridobila izobrazbo po srednješolskem izobraževalnem programu zdravstvene nege, v katerega je zadnji vpis potekal v šolskem letu **1980/1981**, ali pa je izobrazbo dobila po programu, vpis v katerega je potekal od šolskega leta **1981/1982 dalje**, in
- ali se je oseba zaposlila na delovno mesto SMS pred vstopom Slovenije v EU ali po njem, torej **pred 1. 5. 2004** ali **od 1. 5. 2004 dalje**.

PRVA SKUPINA

V to skupino spadajo medicinske sestre in medicinski tehniki, ki so zaključili izobraževanje po srednješolskem izobraževalnem programu zdravstvena nega, v katerega je **zadnji vpis** potekal v šolskem letu **1980/1981**, in so na dan **17. 12. 2017** v zadnjih **15 letih** najmanj **12 let pretežno** (več kot 50 odstotkov delovnega časa) izvajali **aktivnosti in kompetence** DMS v skladu s prenovljenimi poklicnimi aktivnostmi in kompetencami v zdravstvenih negi. Zaposleni v tej skupini lahko **nadaljujejo** z opravljanjem teh aktivnosti in kompetenc na delovnem mestu **DMS** in za opravljanje teh aktivnosti in kompetenc **pridobijo licenco** po Zakonu o zdravstveni dejavnosti najpozneje **do 17. 12. 2019**. Če v navedenem roku licence ne pridobijo, se z njimi sklene pogodba o zaposlitvi za delovno mesto, za katerega izpolnjujejo pogoje glede izobrazbe.

DRUGA SKUPINA

V to skupino spadajo zdravstveni tehniki in TZN, ki so zaključili izobraževanje po srednješolskem izobraževalnem programu zdravstvena nega, v katerega je vpis potekal od vključno šolskega leta **1981/1982 dalje**, in so se zaposlili na delovno mesto SMS **pred 1. 5. 2004** ter so na dan **17. 12. 2017** v zadnjih **15 letih** najmanj **12 let pretežno** (več kot 50 odstotkov delovnega časa) izvajali **aktivnosti in kompetence** DMS v skladu s prenovljenimi poklicnimi aktivnostmi in kompetencami v zdravstvenih negi.

Zaposleni v tej skupini lahko **nadaljujejo** z opravljanjem teh aktivnosti in kompetenc na delovnem mestu **DMS**, pod pogojem, da v postopku pridobitve licence po Zakonu o zdravstveni dejavnosti uspešno opravijo **poseben preizkus strokovne usposobljenosti**, pri čemer morajo licenco pridobiti v **štirih letih** od sklenitve pogodbe o zaposlitvi za delovno mesto **DMS**. Če v navedenem roku licence ne pridobijo, se z njimi sklene pogodba o zaposlitvi za delovno mesto, za katero izpolnjujejo pogoje glede izobrazbe.

TRETJA SKUPINA

V to skupino spadajo zdravstveni tehniki in TZN, ki so zaključili izobraževanje po srednješolskem izobraževalnem programu zdravstvena nega, v katerega je vpis potekal od vključno šolskega leta **1981/1982 dalje**, in so se zaposlili na delovno mesto SMS **od 1. 5. 2004 dalje** ter na dan **17. 12. 2017** najmanj **12 let pretežno** (več kot 50 odstotkov delovnega časa) izvajajo **aktivnosti in kompetence DMS** v skladu s prenovljenimi poklicnimi aktivnostmi in kompetencami v zdravstvenih negi.

Zaposleni v tej skupini lahko **nadaljujejo** z opravljanjem teh aktivnosti in kompetenc na delovnem mestu **DMS** pod pogojem, da v **šestih letih** od sklenitve pogodbe o zaposlitvi za delovno mesto DMS **zaključijo študijski program in pridobijo strokovni naslov "diplomirana medicinska sestra"**. Če zaposleni ne želi skleniti pogodbe o izobraževanju ob delu, se z njim sklene pogodba o zaposlitvi za delovno mesto, za katero izpolnjuje pogoje glede izobrazbe. Če zaposleni v šestih letih od sklenitve pogodbe o zaposlitvi za delovno mesto DMS v skladu s pogodbo o izobraževanju ob delu ne pridobi strokovnega naslova "diplomirana medicinska sestra", se z njim sklene pogodba o zaposlitvi za delovno mesto, za katero izpolnjuje pogoje glede izobrazbe

SKLEPNO

Trenutno se torej nahajamo v drugi fazi implementacije novele ZZDej-K. Sindikalni zaupniki morate biti še posebej pozorni, da se bodo delodajalci (zavodi), v katerih so zaposleni člani sindikata, držali zakonskih rokov in **najpozneje do 17. 7. 2019 prilagodili akte o sistemizaciji delovnih mest**. Posebej bo potrebno biti pozoren na to, da bodo delodajalci v aktih o sistemizaciji določili ustrezna delovna mesta DMS in ustrezno določili število izvajalcev na teh delovnih mestih ter da bodo na ta delovna mesta prezaposleni vsi tisti izvajalci zdravstvene nege s srednješolsko izobrazbo, ki izpolnjujejo pogoje po ZZDej-K.

Nato morajo v tretji fazi v roku **30 dni po prilagoditvi aktov o sistemizaciji delovnih mest ponuditi zaposlenim nove pogodbe o zaposlitvi za delovno mesto DMS in pogodbe o izobraževanju ob delu** (slednje le za tretjo skupino). Tudi tu bo potrebno biti pozoren predvsem na to, da bodo nove pogodbe o zaposlitvi ponujene vsem tistim zaposlenim, ki izpolnjujejo pogoje po ZZDej-K, in da bo delodajalec ustrezno upošteval aktivnosti in kompetence, ki so jih izvajali v preteklosti.

Nenazadnje pa bo treba pozornost nameniti tudi **določitvi plačnega razreda** zaposlenim, ki bodo z delovnih mest SMS prešli na delovna mesta DMS. Gre za preskok v višjo tarifno skupino (VII/1), zato po pravilih plačnega sistema

javnega sektorja žal ni možen prenos že doseženih napredovanj. Zakonodaja sicer določa varovalko, da se v takšnem primeru zaposlenemu prizna 1 dodatni plačni razred na tisti plačni razred, ki ga je pred zasedbo novega delovnega mesta že dosegel z napredovanji na starem delovnem mestu. Vendar pa bo treba upoštevati še odbitek dveh oz. enega plačnega razreda zaradi nedoseganja izobrazbe, ta odbitek pa bo trajen (z izjemo tistih zaposlenih, ki bodo na fakulteti pridobili strokovni naslov "diplomirana medicinska sestra"; s tem trenutkom za njih odbitka ne bo več).

Glede na navedeno vam svetujemo, da kot sindikalni zaupniki predlagate delodajalcu, naj izkoristi zakonsko možnost in na **Ministrstvo za zdravje poda prošnjo za soglasje k priznanju dodatnih 5 plačnih razredov vsem zaposlenim, ki bodo z delovnega mesta SMS prešli na delovno mesto DMS.**

Za kakršnokoli pomoč se lahko še naprej vselej obrnete na nas.

Lep pozdrav,

Jakob Počivavšek
predsednik
KSS Pergam

Ljubljana, 28. 5. 2019